

HELAK EDİLEN KAVİMLER VE HELAK SEBEPLERİ¹

Yüce Allah, yaratılmışların en şerefli olan insana akıl ve irade vermiş ve bunun sonucunda ona bir takım sorumluluklar yüklemiştir. Bu sorumlulukları yerine getirebilmesi için de peygamberler ve kitaplar göndermek suretiyle ona rehberlik etmiştir. Kur'ân-ı Kerim, Yüce Allah tarafından Hz. Muhammed (a.s.)'e gönderilen son ilahi kitaptır. Bu Yüce Kitabın muhatabı bütün insanlar, gayesi de, onların dünya ve ahiret mutluluklarını sağlamaktır. Bu gayeye ulaşabilmemiz için, Kur'ân'ı okuyup anlamamız, emir ve yasaklarına uymamız gerekmektedir.

İnsanı yaratan, onu ruhen ve bedenen şekillendiren, onu yaşatan Allah'tır. Kainatı insanın emrine ve hizmetine veren Yüce Allah'ı tanımak, O'na yakınlaşmak ve O'na kulluk etmek her müslümanın en önemli görevidir. İnsan, kendisine yol gösterici olarak Allah'ın insanlara Peygamberimiz (sav) aracılığıyla ulaştırdığı vahyini ve Peygamber Efendimizin sünnetini rehber edinmelidir. Bitmez tükenmez bir ilim, hikmet ve saadet kaynağı olan Kur'ân; nuru ile alemleri aydınlatan, ruhlara şifa veren, insanların güçlü bir vicdana ve sağlam bir imana sahip olmasına vesile olan, akılları ve gönülleri aydınlatan yüce bir kitaptır.

Bundan dolayı , kendimize yol gösterici olarak Kuran'ı rehber edinerek Yüce Allah'ın Kuran'da bizlere neler bildirdiğini, son derece titiz ve dikkatli bir biçimde incelememiz ve bunlar üzerinde düşünmemiz gerekmektedir. Nitekim Allah, Kuran'ın gönderiliş amacının insanları düşünmeye yöneltmek olduğunu bildirir:

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَيُعْظَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ °

"Bu Kur'ân; kendisiyle uyarılınsınlar, Allah'ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir" (İbrahim ,14/52).

Kuran'ın büyük bir bölümünü oluşturan geçmiş kavimlerin haberleri de kuşkusuz üzerinde düşünülmesi gereken konulardan biridir. Bu kavimlerin çoğunluğu, kendilerine gönderilen peygamberleri yalanlamışlar ve onlara düşmanlık yapmışlardır. Bu taşkınlıklarından dolayı Yüce Allah Kuran'da, bu helak olaylarının sonraki insanlara ibret olması gerektiğini bildirmektedir. Mesela Allah'a isyan eden bir grup Yahudi'ye verilen ceza;

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

"Biz bunu, hem onu görenlere, hem de sonra geleceklere bir ibret ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara da bir öğüt kıldık" (Bekara,2/66) ayeti ile ibret olarak bizlere anlatılmaktadır.

Kuran'da anlatılan helak olaylarının pek çoğu çağımızda yapılan arkeolojik bulgular sayesinde "görülecek" ve "bilinip-tanınacak" hale gelmiştir.

Her canlı gibi millet ve toplumların da dünyada belli bir yaşama süreleri vardır, doğar, yaşar ve ölürlür. Tarih sahnesinde ebedi olarak yaşayan hiç bir kavim yoktur. Tıpkı insanlarda olduğu gibi kavimler de eceli geldiği zaman tarih sahnesinden silinir giderler. Bu Yüce Allah'ın kainatta tesis ettiği nizamın bir gereğidir.

Helak edilen kavimler ile ilgili olarak Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır;

¹ Bu bölüm Din İleri Yüksek Kurulu Uzmanı **Bahattin AKBAŞ** tarafından kaleme alınmıştır.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلُهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ

“Helâk ettiğimiz her memleketin mutlaka bilinen bir yazısı (belli vakti) vardır. Hiçbir toplum ecelini geçemez ve ondan geri de kalamaz.” (Hicr,15/4-5).

Kur’ân-ı Kerim’de helak olduğu bildirilen kavimlerle ilgili olarak, “karye”,² ve “ümme”³ kelimeleri kullanılmaktadır. Bu kelimeler; memleket halkı, nesil, az veya çok, büyük veya küçük toplum anlamını ifade eder.⁴

Toplumlar ecelleri gelince helak olup giderler. Eceli ne bir an ileri geçebilir ne de geri bırakılabilir, ne uzatılabilir ne de kısaltılabilir. Bu eceli ancak Allah bilir. Her topluluğun bir helak zamanı vardır. O zaman gelince helakleri gerçekleşir.

“Her cemaat, büyük veya küçük her kavim ve devlet için Allah katında belirli bir vakit ve süre vardır. Allah’a karşı peygamberini yalanlayanların, müşriklerin, azgınlardan, dinsizlerin, zalimlerin, asilerin, edepsizlerin, hepsi dünyanın her tarafında birden bire aynı anda cezalandırılmazlar. Çeşitli toplumların, kavimlerin belirli müddetleri vardır. Birini şu kadar zaman içerisinde helak eden bir fenalık, diğerini mahvetmek için daha az veya daha çok zaman alabilir. Ancak ecelleri gelip mühletleri bitince ne bir saat gecikebilir ne de bir saat öne geçebilirler. Helak edilirler.”⁵ Bu husus Kur’ân-ı Kerim’de şöyle anlatılır;

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

“Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler” (Araf,7/34).

Ayet-i kerimede bu ecelin hiçbir şekilde şaşmadığı bildirilmektedir:

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجْلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Allah, eceli geldiğinde hiçbir kimseyi asla ertelemeyiz. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır” (Münafıkun, 63/11).

Yine Kur’ân-ı Kerim’e göre ölen ancak Allah’ın izni ile ölür:

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

“Hiçbir kimse Allah’ın izni olmadan ölmez. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır. Kim dünya menfaatini isterse, kendisine ondan veririz. Kim de ahiret mükafatını isterse, ona da ondan veririz. Biz şükredenleri mükafatlandıracağız” buyurulmaktadır. (Al-i İmran 3/145).

“Her ümmetin azap ve helaki takdiri olup, levh-i mahfuzda yazılıdır. O yazıdaki sebep ve şartlar tahakkuk edip vakitleri gelince helak edilirler.”⁶ Yüce Allah, şöyle buyurmaktadır:

² Karye ile ilgili olarak bak; İsrâ,17/16,58 Hicr,15/4,Enbiya,21/56 Hac,22/45,Şuara,26/208, Kasas,22/158, Muhammed,47/13

³ Ümmet ile ilgili olarak bak; Araf,7/34,164,Yunus,10/49, Hicr,15/5, Enam,6/42, Hud,11/48, Zuhuf,43/22. Enbiya,21/92.

Hud,11/8 Ayrıca bak:”kavm” için; Ali İmran,3/117, “karn” için; Kasas,28/78, Enam,6/6 Yunus,10/13,Secde,2226,Kaf,50/36. Kavm ve Karn kelimesi de bu anlamda kullanılmaktadır.

⁴ El-Kurtubi,Muhammed, *el-Cami li Ahkami'l-Kur'ân*, 1,137. Yazır, Elmalılı M. Hamdi, *Hak Dini Kur'ân Dili*,1, 508 ilgili ayetler için bak;zuhuf,43/22,Enbiya,21/92, Hud,11/8, Enam,6/38,42

⁵ Yazır,III, 2156

⁶ Karagöz,İsmail,*Kur'ân'a Göre Musibetler Açısından İnsan ve Toplum*,s.172

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْيَوْمِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

“Ne kadar memleket varsa hepsini kıyamet gününden önce ya helak edeceğiz, ya da şiddetli bir azapla cezalandıracağız. İşte bu, Kitap’ta (Levh-i Mahfuz’da) yazılmış bulunuyor.”(İsra,17/58)

Ümmetlerin ve insanların helak zamanlarını takdir eden Allah’tır. Bu takdir ve ecelin dışında hiçbir kimsenin ölmesi,hiç bir ümmetin yok olması söz konusu değildir. Ayetlerde belirtildiği gibi, her toplumun ve her canlının bir eceli vardır. Zamanı gelince nefislerin ve kavimlerin ölümü tahakkuk eder. Bu ecelin zamanını insanlar bilemez, ancak Allah bilir.

Kur’ân-ı Kerim’e göre kavimlerin helak oluşuna bizzat o topluluklarda yaşayanların kendileri neden olmaktadır. Toplulukların helakinin nedeni de işte burada yatmaktadır.Yüce Allah çok merhametlidir. Onun merhameti her şeyi kuşatmıştır. Allah insanlara zulmetmez, iyiliklerin karşılığını kat kat fazlasıyla verir. İşlenen kötülüklerin hepsine ise ceza vermez, bir kısmını bağışlar.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

“Şüphesiz Allah (hiç kimseye) zerre kadar zulüm etmez. (Yapılan) çok küçük bir iyilik de olsa onun sevabını kat kat arttırır ve kendi katından büyük bir mükâfat verir”(Nisa 4/40)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

“Şüphesiz Allah insanlara hiçbir şekilde zulmetmez; fakat insanlar kendilerine zulmederler”(Yunus10/44) Ayetler, Allah'ın insanlara zulmetmediği, insanların başlarına gelen felaket ve âfetlerin kendi hataları sebebiyle geldiğini, böylece isyan eden insanların kendi kendilerine zulmettiklerini ifade etmektedir.

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

Andolsun, sizden önceki nice nesilleri peygamberleri, kendilerine apaçık deliller getirdikleri halde (yalanlayıp) zulmettikleri vakit helâk ettik. Onlar zaten inanacak değillerdi. İşte biz suçlu toplumu böyle cezalandırırız (Yunus,10/13)

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

“Eğer, o memleketlerin halkları iman etseler ve Allah’a karşı gelmekten sakınsalardı, elbette onların üstüne gökten ve yerden nice bereketler (in kapılarını) açardık. Fakat onlar yalanladılar, biz de kendilerini işledikleri günahlarından dolayı yakalayiverdik. (Araf,7/96)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

“Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, biz onları bilemeyecekleri bir yerden yavaş yavaş felakete götüreceğiz”(Araf,7/182).

Kavimlerin helak edilmeleri, yapmış oldukları zulüm ve hatalar yüzündendir. Bir kavim kendisinde bulunan güzel hasletleri değiştirmedikçe Allah onları değiştirmez. Ayet şöyle buyurulmaktadır:

ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بانفسهم و اذا اراد الله بقوم سوءا فلا مرد له و ما لهم من دونه من وال

“Şüphesiz ki, bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez. Allah, bir kavme kötülük diledi mi, artık o geri çevrilemez. Onlar için Allah’tan başka hiçbir yardımcı da yoktur” (Ra’d 13/11)

Ayet-i kerime’ye göre insanlar, iyi hallerini devam ettirdikleri müddetçe nimet ve huzur içerisinde bulunmaya devam ederler. Toplumların helake ve yokluğa sürüklenmeleri fitne, fesat, anarşi ve terör gibi kendi kabahatleri yüzündendir.⁷

Bir toplumda ahlaksızlık, haksızlık, zulüm ve kötülükler çoğalır, bu kötülükleri önlenmeye veya kaldırılmaya çalışsan da olmazsa cezalandırılır, helâk edilir. Allah bu toplumun yerine başka bir nesil var eder. Bu husus Kur’ân’da şöyle bildirmektedir.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ

“Biz zulmetmekte olan nice memleket halkını kırıp geçirdik ve onlardan sonra başka toplumlar meydana getirdik.” (Enbiya,21/11).

Geçmişten günümüze kadar pek çok kavim gelip geçmiştir. Bu kavimler varlıklarını bugüne kadar niçin sürdürememiştir? Bunlar niçin helak edilmişlerdir? Kur’ân-ı Kerim’e göre kimi kavimler darlık ve yokluk içinde, kimisi de bolluk ve refah halinde iken helak edilmişlerdir.⁸

Kur’ân-ı Kerim’in bizlere bildirdiğine göre Allah her kavme doğru yolu göstermeleri için peygamber göndermiş, peygamberler onları iman ve itaate çağırmışlar, taşkınlık, zulüm ve isyanı terk etmelerini istemişlerdir. Ancak o kavimlerin pek çoğu bu peygamberlerin davetine uymadığı gibi onları yalanlamışlar, hatta eziyet edip öldürmüşlerdir. Allah çeşitli kereler o kavimleri uyarmış, ancak düzelmeyince helak etmiştir. Konu ile ilgili olarak Kur’ân-ı Kerim’de bu husus şöyle ifade edilmektedir:

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مَن قَرْنٍ مَّكَّنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نَمُكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ

“Onlardan (Mekke halkından) önce nice nesilleri helak ettiğimizi görmediler mi? Yeryüzünde size vermediğimiz imkan ve iktidarı onlara vermiştik. Onlara bol bol yağmur yağdırmıştık. Topraklarından nehirler akıttık. Sonra da günahları sebebiyle onları helak ettik ve arkalarından başka bir nesil var ettik” (Enam,6/6)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

“Derken onlar kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında, (önce) üzerlerine her şeyin kapılarını açtık. Sonra kendilerine verilenle sevinip şımardıkları sırada onları ansızın yakaladık da bir anda tüm ümitlerini kaybedip yıkıldılar” (Enam 6/44)⁹

Ayet-i kerimeler; Yüce Allah’ın geçmiş kavimleri günahları sebebiyle helak ettiğini, bu kavimlerin ekonomik ve teknik imkanları iyi olmasına rağmen helak olmaktan

⁷ Karagöz, İsmail, Kur’ân’a Göre Musibetler Açısından İnsan ve Toplum, 176-177

⁸ Karagöz, s.182

⁹ Ayrıca bak; Kaf, 50/36. Muhammed, 47/13. Meryem, 19/74. Kehf, 18/59. Mümin, 60/21. Hakka, 69/9-10, Zuhur, 43/6-8

kurtulamadıklarını bildirmektedir. Yüce Allah helak olan bu kavimlerin yerlerine yeni topluluklar yaratmıştır.

Helak edilen kavimlerin başta gelen kabahatleri, onları imana, itaate ve doğruluğa davet eden Peygamberlere isyan etmeleri ve onları yalanlamalarıdır.

Kur'ân-ı kerim'in önemli bir bölümü geçmiş kavimlerin (toplumların) ve peygamberlerin kıssalarından, hayat hikayelerinden kesitler sunmaktadır. Şüphesiz bu kıssalar insanların okuyup geçmeleri için değil, ibret almaları içindir. Bu kıssalar çok önemli ibret, hikmet ve öğütlerle doludur. Bu itibarla âyetleri dikkatle okumalı ve bunlardan ders almalıyız.

Şimdi helâk edilen kavimlerden bazılarının helak ediliş sebeplerini zikredebiliriz.

NUH (A.S.)'IN KAVMİ

Hız. Adem'den sonra insan nesli çoğalmış, bunlar yeryüzünde bir çok yeri imar etmişler ancak zamanla hak dinden uzaklaşarak putlara tapmaya başlamışlardır. Yüce Allah insanlara Nuh (a.s.)'ı peygamber olarak göndermiş; ancak insanlar onun öğütlerini dinlememişler, hatta onu alaya almışlardır. Nuh (a.s.), kavminin iman etmesinden ümidini kesince onların helak olmalarını istemiştir. Allah da ona bir gemi yapmasını emretmiş ve bu gemiye müminlerle cins hayvandan birer çift almasını söylemiştir. Bundan sonra büyük bir tufanla sular her tarafı kaplamıştır. İman etmeyenler boğulmuşlar ve böylece helak olmuşlardır.¹⁰ Nuh kavminin helak edilmesinin nedeni Kur'ân'da şöyle anlatılmaktadır: ..

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

“Andolsun, biz Nûh'u kendi kavmine peygamber olarak gönderdik. O da dokuz yüz elli yıl onların arasında kaldı. Neticede onlar zulümlerini sürdürürlerken tûfan kendilerini yakalayiverdi" (Ankebut, 29/14).

مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

“Hataları (küfür ve isyanları) yüzünden suda boğuldular ve cehenneme sokuldular da kendileri için Allah'tan başka yardımcıları bulamadılar” (Nuh,71/25).

Nuh kavmi Allah'a ve Peygamberine isyan etmeleri, zulme , küfre ve günaha dalmaları sebebiyle helak olmuştur.

AD KAVMİ

Yemen bölgesinde yaşamakta olan Ad kavmine Yüce Allah peygamber olarak Hud (a.s.)'ı göndermiştir. Ad kavmi, bir çok nimetlere nail olmuş, görkemli binalar inşa etmişlerdi. Şirk ve küfürde ısrar eden kavme Hud (a.s.), mucizeler göstermiş ve onları Allah'ın birliğine inanmaya çağırmıştır. Ancak ona kulak vermemeleri ve şirkte devam etmeleri sebebiyle şiddetli bir rüzgar ile helak olmuşlardır.¹¹

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

¹⁰ Ahmet Cevdet Paşa, *Kıssa-ı Enbiya*, 1/8 ilgili ayetler için bak, Araf,7/59-63, Nuh,71/1-28, Muminun,23/23-40, Hud,11/27-47, Şuara, 26/105-120, Kamer, 54/10-14, Enbiya,21/67-78, Yunus,10/37,73, Ankebut,29/1,Zariyat,51/46

¹¹ A.Cevdet Paşa, I, 8. İlgili ayetler; Araf,7/65,72, Hud,11/50-59, Muminun, 23/32-39, Furkan, 25/38, Şuara, 26/124-139, Ankebut,29/38, Fussilet,41/16, Ahkaf,46/21,25

“Âd kavmi ise yeryüzünde haksız olarak büyüklük taslamış, “Bizden daha güçlü kim var?” demişlerdi. Onlar, kendilerini yaratan Allah’ın onlardan daha güçlü olduğunu görmediler mi? Onlar bizim âyetlerimizi inkâr ediyorlardı” (Fussilet,41/15)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لَّنُنذِرَنَّهُمْ عَذَابَ الْخُرْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْرَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

“Biz de onlara dünya hayatında zillet azabını tattırmak için o mutsuz kara günlerde üzerlerine dondurucu bir rüzgâr gönderdik. Ahiret azâbı elbette daha rezil edicidir. Onlara yardım da edilmez" (Fussilet, 41/16).

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَالُهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ

"Kavmi, onu yalanladı. Bunun üzerine kendilerini o malum sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çökekaldılar. Ad ve Semûd kavimlerini de helak ettik. Bu, onların (harap olmuş) yurtlarından size besbelli olmuştur. Şeytan onlara işlerini süslemiş ve onları doğru yoldan alıkoymuştur. Halbuki onlar gözü açık kimselerdi" (Ankebut, 29/37-38).

Ad kavmi, Allah’ın verdiği nimetlere nankörlük etmeleri ve peygamberi yalanlamamaları, inkar ve isyanları sebebiyle helâk edilmişlerdir.

SEMUD KAVMİ

Ad kavminin helakinden sonra Hicr bölgesinde Semud kavmi yaşamıştır. Semud kavmi pek çok nimete nail olmuş, dağları ve taşları oyarak muhkem evler inşa etmişler, yazlık ve kışlık konaklar yapmışlardır. Bolluk ve refah içerisinde yaşamışlar, uzun ömürlü bir hayat sürmüşlerdir. Zamanla Hak yoldan sapmışlar, şirke düşmüşlerdi. Yüce Allah onlara Salih (a.s.)’ı peygamber olarak gönderdi. Salih (a.s.), onları Allah’a imana, ibadete ve itaate çağırdı. Mucizeler gösterdi, öğütler verdi. Ancak kavmi onu dinlemediği gibi yalanladı. Kendilerine mucize olarak verilen ve sakın dokunmayın denilen dişi deveyi öldürdüler. Bunun üzerine Salih (a.s.), ve iman edenler dışında Semud kavmi şiddetli bir gök gürültüsüyle helak edildiler.¹²

هُم قَرِيبَانِ يَخْتَصِمُونَ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا

“Andolsun biz, “Allah’a kulluk edin” diye (uyarması için) Semûd kavmine, kardeşleri Salih’i peygamber olarak göndermiştik. Bir de ne görsün, onlar birbiriyle çekişen iki grup olmuşlar.” (Neml, 27/45).

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدمدمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم
بِذُنُوبِهِمْ فَمَسَوَاها

“Semûd kavmi, azgınlığı sebebiyle yalanladı Hani onların en bedbaht olanı (fesat çıkarmak için) ileri atılmıştı. Allah’ın Resülü de onlara şöyle demişti: “Allah’ın devesini ve onun su içme hakkını koruyun. Fakat onlar, onu yalanladılar ve deveyi boğazladılar. Bunun üzerine Rableri, suçlarından dolayı onları” helak etti ve kendilerini yerle bir etti.” (Şems, 91/13-14).

LUT KAVMİ

¹² A.Cevdet Paşa, I,10, Yazır, IX/2796. İlgili ayetler; Araf,7/73-78. Hud,11/61-68. İsra,17/59. Şuara,26/141-156

Lut (a.s.), Filistin muhitinde bulunan Sedom kavmine peygamber gönderilmiştir. Bu kavim, hak yoldan sapmış, inkâr ve isyana dalmış bir kavimdi. Kadınları bırakıp erkeklerle yönelmişler, homoseksüellik yapmaya başlamışlardı. Lut (a.s.) kavmini doğru yola davet etti. Kendilerine yapılan daveti kabul etmemeleri üzerine helake edildiler.¹³

إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ إِنَّا نُنزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

"Elçiler ona, 'korkma, üzülme, biz seni ve aileni kurtaracağız. Ancak karın başka. O geride kalıp helak edilenlerden olacaktır.' Şüphesiz biz, bu memleket halkı üzerine, fasıklık ettiklerinden dolayı gökten bir azap indireceğiz (Ankebut, 29/33,34).

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ“أَنْتُمْ لَتَأْتُونَ الرَّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

"Lût'u da (Peygamber olarak gönderdik.) Hani o kavmine şöyle demişti: 'Göz göre göre o çirkin işi mi yapıyorsunuz?. Siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi varıyorsunuz? Doğrusu siz ne yaptığınızı bilmez bir toplumsunuz” (Neml 27/ 54, 55)

وَلَوْطًا أَتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوِيًّا فَاسِقِينَ "

“Biz Lût'a da bir hikmet ve bir ilim verdik ve onu çirkin işler yapan memlekette kurtardık. Gerçekten onlar kötü bir toplum idiler, fasık (Allah'ın emrinden çıkan kimseler) idiler” (Enbiya ,21/74).

FİRAVUN VE ONA TABİ OLANLAR

Kur'ân-ı Kerim'de helak edildiği bildirilen bir başka kavim de Firavun ve ona tabi olanlardır. Eski Mısır krallarına verilen genel bir isim olan Firavunlar İsrail oğullarını esir gibi ağır ve meşakkatli işlerde çalıştırmışlardır. Bir yanda firavunların diğer yanda Mısır'ın yerlisi putperest Kıptilerin kendilerine yükledikleri ağır işlerden bıkan İsrail oğulları eski ata yurtları Kenan diyarına gitmek istiyorlardı. Ancak Firavundan kurtulup bir türlü buna nail olamıyorlardı. Firavun'a bir kahin, İsrail oğullarından bir çocuğun doğarak saltanatını yıkacağını söyleyince, Firavun, İsrail oğullarından doğan erkek çocuklarını öldürmeye başlamış, böyle bir zamanda Musa (a.s.) dünyaya gelmişti.¹⁴ Kur'ân'a göre Musa (a.s), mucizevi şekilde Firavun'un elinden kurtulmuş hatta onun sarayında annesinin kucağında büyümüş, Firavunu ve Kıptileri tevhit inancına çağırılmış, ancak imana gelmeyen Firavun ilahlık taslamış, neticede askerleriyle birlikte denizde helak edilmiştir.

تَنَلُّوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبِيٍّ مُّوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ . إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُدَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

“İman eden bir kavim için Mûsâ ile Firavun'un haberlerinden bir kısmını sana gerçek olarak anlatacağız” Şüphe yok ki, Firavun yeryüzünde (ülkesinde) büyüklük taslamış ve ora halkını sınıflara ayırmıştı. Onlardan bir kesimi eziyor, oğullarını boğazlıyor, kadınlarını ise sağ bırakıyordu. Şüphesiz o bozgunculardandı” (Kasas,28/3-4).

¹³ AhmedCevdet Paşa, I,1. Mehmed Vehbi Efendi, *Hulasatu'l-Beyan*,IX/168 ilgili ayetler;Araf, 7/81-82, Hicr,15/73-74, Hud,11/78-82, Şuara,26/166, Neml,27/56

¹⁴ A.Cevdet Paşa,I/22,30

“فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ وَأَزَلَفْنَا ثَمَّ الْأَخْرِينَ وَأَنْجَيْنَا
مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْرِينَ

“Bunun üzerine Mûsâ’ya, 'asan ile denize vur' diye vahyettik. Deniz derhal yarıldı. Her parçası koca bir dağ gibiydi. Ötekileri de oraya yaklaştırdık. Mûsâ’yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık. Sonra ötekileri suda boğduk” (Şuara 26/63,66)

Firavun ve ona uyanlar isyanları ve diğer günahları sebebiyle denizde boğularak helak edilirken; İman ettim, Allah’tan başka ilah yoktur , ben de müslümanım diyerek iman etmek istemiş ancak bu, yeis anında artık yaşama imkanı kalmayıp azabı gördükten sonra olduğu için kabul olmamıştır;

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَيْنَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي
آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ الْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

“İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun da, askerleriyle birlikte zulmetmek ve saldırmak üzere, derhal onları takibe koyuldu. Nihayet boğulmak üzere iken, “İsrailoğulları’nın iman ettiğinden başka hiçbir ilah olmadığına inandım. Ben de müslümanlardım” dedi. Şimdi mi?! Oysa daha önce isyan etmiş ve bozgunculardan olmuşsun” (Yunus ,10/90-91).

Örneklerini vermeye çalıştığımız bu kavimlerin dışında nice kavimler helak olmuştur. Bunların helak edilmelerinde ana sebep ise zulmetmeleri olmuştur.

فَكَأَيُّ مَن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَبُرُّ مَعْطَلَةٌ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ

"Halkı zulmetmekteyken helak ettiğimiz, böylece duvarları, çökmüş çatılarının üzerine yıkılmış nice memleketler, nice kullanılmaz kuyular, nice muhteşem saraylar vardır (Hac, 22/45) Allah'ı, peygamberlerini ve âyetleri inkâr, Allah'a ortaklar koşma, isyan ve zulüm helak edilen kavimlerin ortak özellikleridir.¹⁵

SONUÇ:

Her kavim için dünyada belirli bir yaşama süresi vardır. Bu süre geldiği anda geri bırakılmaz ve ertelenmez. Dünya üzerinde yaşamış olan kavimlerin helak edilmeleri, işledikleri şirk, küfür, isyan ve zulüm gibi günahları sebebiyledir. Allah kullarına asla zulmetmez.

Geçmiş kavimlerin kıssalarında insanlar için ibretler ve öğütler vardır. Helak edilen kavimlerin kıssaları da böyledir.

¹⁵ Bak;Araf,7/5, Yunus,10/13, Hud,11/101,102,116, İbrahim,14/13, Kehf, 18/59, Enbiya,21/11,14,97, Hac,22/48, Muminun,23/41, Rum,30/9